

BAJAI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓIVATAL:
BAJA, VORÓSMARTY MIHÁLY-U. 4.
TELEFONSZÁM: 46.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
ZÁMBÓ BÉLA GÉZA.

ELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2.25 Mkr.
EGYES PÉLDÁNYZÁM ÁRA 10 Mkr.
Megjelenik hétfőnaponként reggel 7 órakor.

Maradjunk-e, vagy menjünk?

MADARASSY GÁBOR ny. főispán, országgyűlési képviselő.

A Nemzetek Szövetségének Tanácsa az erdélyi magyar birtokperекből támadt ellentétben elhalasztotta a döntést a legközelebbi, őszi ülésekre azzal, hogy megkeresi Magyarország és Románia kormányát, hogy e peres kérdésben közvetlen tárgyalást kezdjenek.

Románia a trianoni békeszerződésben kötelezően megállapított egyes döntőbíróági eljárást meghívítani igyekszik azzal, hogy a bíróság román tagjait a magyar állampolgárok által indított agrárperек tárgyalásában való részvételtől eltiltja. Ezt ezután tudomásulvétel végett a Nemzetek Szövetsége Tanácsának is bejelentette.

A magyar állam képviselője Románia e bejelentése fölött napirendterét indítványozott és kérte, hogy a Tanács a békeszerződésben körülírt kötelezettségeknek megfelelően pótbírákat hozzon javaslatba, akiknek sorában, a román bíró visszavonása folytán támadt hézag pótolható legyen és a vegyes döntőbíróóság további működése lehetővé váljék.

A Nemzetek Szövetsége Tanácsa már tavaszi ülészakában is kikerülte a döntést, most újólag semmi értelemmel nem bíró, elodázó intézkedéseket tett.

Azt határozta, hogy majd határozni fog.

E határozattal néhány hónapra kibújt olyan jogának, illetőleg kötelezettségének teljesítése alól, amely létezésének alapjául szolgál. Nem az első meghátrálás ez a Nemzetek Szövetsége részéről és a közvélemény, különösen a legyőzött államok közvéleménye már valóságos apathiával fogadja az cfajta jelenségeket.

A mostani határozat azonban már a semleges, sőt a győztes államok irányadó helyein is megdöbbenést keltett. Hát nálunk, ahol ifju és öreg százasorosan érzi annak gyötrelmét, hogy guzsba kötött testvéreink segítségére nem siethetünk.

Mi a tanulság a Nemzetek Szövetségének legújabb állásfoglalásából? Vagy olyan kevés e szövetség be-

folyása és tekintélye, hogy nem tud akaratának érvényt szerezni, vagy pedig határozott rosszakarat vezet a tanácsot Magyarország iránt.

Az első esetben fölösleges, a másodikban káros volna a magyar ügyre, ha tovább is meghúzódnánk a Nemzetek Szövetsége árnyékában.

Magyarországot és minden bizonyítással a többi legyőzött, sőt a semleges államokat is teljes jóhiszeműség vezette akkor, mikor a Nemzetek Szövetségébe beléptek. Magyarország bizott, hogy a győzelmi mámort az igazság és a méltányosság szelleme váltja fel.

Mi voltaképpen nem is méltányosságot, hanem csak igazságot kértünk, mert példátlan a történelemben az az igazságtalanság, amelynek szülőtte a trianoni Magyarország. A szövetségtől eddig nem kaptunk igazságot. Az tény, hogy legalább egyelőre a románoknak sem adott a Nemzetek Szövetsége igazat, de a döntés elhalasztása miben sem mutat arra, hogy ez nem a mi veszélyünkre történt, hanem legfőkébb azt sejteti, hogy itt Romániának nem mertek igazat adni.

A magyar közvéleménynek élénk emlékezetében van még Bethlen István miniszterelnök zalaegerszegi nagyszerű beszéde és ennek az aktív külpolitikáról szóló kijelentése.

Bethlen István nem szokott olyasmit mondani, amire joga és oka ne lenne. De bi onyára az ő mérsékelt és nagyon előrelátó politikája is megtorpan ezeknek az égbekiáltó igazságtalanságoknak láttára, amelyek egyébként már a nyilvánosságot is az eikeseredésig felkorbácsolták.

A magyar nemzet nem hajlandó tovább tűrni azokat az arculcsapásokat, amelyeket eddig egy jobbsors reményében tűrni kényszerült és bizonyos abban, hogy a kormány e népszövetségi köntőfalazásnak alkalmas pillanatban való megszüntetésére igenis el van szánva.

Maradjunk e a Nemzetek Szövetségében, vagy menjünk?

Mit respektáljunk mi Trianont, ha a Nemzetek Szövetsége maga sem respektálja?

Szétronsolta a vonat.

— Egy teljesen süket öregasszony tragédiája. —

Borzalmas vasúti szerencsétlenségről értesít kunbajai tudósítónk: Pásztor Ferencné 72 éves mélykúti asszony pénteken délután künn tartózkodott a szőlőben, ahol észrevétel nélkül teljesen ráesteledett az idő. A kissé gyengén látó asszony későn indult haza s a sötétben valahogy letéphetett a szokott útról.

Ment, barangolt, míg végre a vasúti sínekhez ért s abban a hiszemben, hogy Mélykútra tart, elindult a kunbajai vonalon Bácsalmás felé.

Mögötte pedig egyre közeledve

dübörgött a vonat. A süket öregasszony persze mitsem hallott s a teljes sebességgel haladó vonat oly szerencsétlenül gyűrte maga alá, hogy teste teljesen szétronszolódott.

A véres hullát csak másnap találta meg a pályáról, aki azonnal jelentést tett Bácsalmásra, hová a szerencsétlent be is szállították.

A megboldogult fia — Pásztor József, Mélykút község albirája, hétfőn este vitette haza édesanyját, kit kedden általános és megrázó részvét mellett helyeztek örök nyugalomra.

A Bajavidéki Római Katolikus Tanítóegyesület nagygyűlése.

Szerdán délelőtt rendkívül népes tanítótábor sereglött össze egész Bácskából, hogy az 54-ik nagygyűlés keretében beszámoljon és tanúságot tegyen arról a hatalmas népnevelő munkáról, mely a trianoni magyar tanítószágnak lélekkel végzett és bámulatos erőfeszítései új munkaköre.

Reggel 8 kor ünnepélyes „Veni Sancte” és szent mise vezette be a nagygyűlést a belvárosi templomban, honnan a városi székház dísztermébe vonult a tanítószágnak.

Teljesen zsufolt padsorok várják a vezetőséget és a tanügy magas vendégeit. Az elnöki emelvényen Gonczlik Kálmán dr. baja-belvárosi apát, jobbról Kocsán Károly országgyűlési képviselő, Faragó János kir. tanfelügyelő, Bröstel Gyula h. kir. tanfelügyelő és Siskovits Lajos egyl. főpénztárnok, balról Schick Ernő vm. jegyző, Sáfrán István vm. népművelési titkár, Greiner Gyula egyl. titkár foglalnak helyet.

A jegyzői asztalnál Wittendorfer István és Szemző Antal ülnék.

Ima és Hiszekegy után dr. Gonczlik Kálmán elnök üdvözli a megjelenteket, kik összejöttek, hogy barátságos szóval, de áldozatos lelki készséggel cseréljék ki nemzetnevelő gondolataikat. Majd idézte a Prae-

ceptor Hungariae, Prohászka Ottokár, eszményi tanítói alakját s indítványozta, hogy a nagygyűlés jegyzőkönyvileg örökítse meg a nemzet nagy paedagogusának emlékét, mit a közgyűlés egyhangulag magáévá is tett.

Ezután elnöki előterjesztésre sürgönyileg üdvözölte a nagygyűlést a Kormányzót, az egyházmegye érsekkét, a kultusz és belügyminisztereket, Körösi Henriket, a „Néptanítók Lapja” szerkesztőjét 50 éves jubileuma alkalmából, dr. Kiss-Erős Ferenc főtanfelügyelőt és Petrovácz Gyulát.

Az üdvözléseket Greiner Gyula részletes, gondos titkári jelentése követte az egylet múlt évi működéséről, kiemelve Kocsán Károly országgyűlési képviselőben, az egyetemes tanítóérdekek harcos és fáradhatatlan bajnokában a tanítószágnak nagy nyereségét. (Hosszantartó, lelkes ünneplés.) Kéri végül, hogy 25 éves munkássága után most már fiatalabb erőt állítson helyére a gyűlés, a maga részéről mint egyszerű közkatona is régi buzgóságával kívánja szolgálni az egylet ügyeit.

Most Szabó D. Béla, bácsalmási tanító terjeszti elő a határozati javaslatokat a tanköteles fiatalok részéről különbözőségének megakadályozása érde-

Legújabb kalapok, nyakkendők

a férfidivat remekei FISCHER PÁL-nál kaphatók.

Takarítson Vámpyr porszívógéppel.

Kapható bajai képviselőnkénél, legkedvezőbb részletre, Attila-utca 21. sz.

kében. A lendületes, izzó tanítólélek megnyilatkozása volt ez a talpraesett előadás, melyből kiemeljük a nyolc osztályos elemi, a felsőbb tagozat keretében létesítendő gyermekegyesületeket, ünnepélyekkel kapcsolatos szülői értekezleteket, szaktanítók alkalmazását, gyermekmenhelyek és otthonok létesítését, kocsmalátogatási tilalmat, színmű és filmcenzurát s a leventefejűség kötelező vallásgyakorlatát orvoslásként sürgető eszméit.

Az előadáshoz Greiner Gyula fűzött hozzászólást, melyben kérte a kultusz és belügyminiszter közvetlen megkeresését az előterjesztett javaslatok érvényesítése érdekében, mihez a közgyűlés hozzá is járult.

Wittendorfer István kunbajai kántortanító az új tanterv belső értékeire világít rá higgadt, mélyenjáró fejtegetéseiben kiemelve, hogy a benne rejlő kincsek lelkiismeretes kiaknázásában látja a magyar kath. tanügyi kultúra reneszánszának alapjait és kiapadhatatlan forrásait.

Vitéz Budai József értekezik végül a tanítóiskolák eredményes munkájának nehézségeiről. Helyesen látja meg a főakadályt a falu népe minden tudás elől való bizalmatlankodó, sokszor fölényeskedő visszavonultságában. Segédkönyvek juttatását sürgeti a tanítókönyvtárak részére. A tanítóiskola támogatást kér a falu minden intelligens emberétől a leventeoktatásban és népnevelésben, mert egymaga nem képes minden terhet vállaira venni. A leventeoktatásban, bizonyos fokú önálló fenntartó hatalom megadása nélkül eredményes munka nem várható.

A fejtegetésekhez Saffrány István és Vörös Lajos szólak hozzá. Saffrány hangsúlyozta, hogy a segédkönyvek kérdése megoldáshoz jutott s egy 50—50 kötetes vezérkönyvtárt létesít a népművelés orsz. vezetősége, melyet önköltségi áron szerezhetnek be az iskolák. Az önálló, helyi titkárságokban annak veszélyét látja, hogy akkor teljesen ennek az egy embernek vállain ülne minden munka. Az ingyen könyvjuttatásnak is ellene van: áldozatra is nevelni kell a népet. Vörös Lajos a leventebüntetések mikéntjére nézve azt az életrevaló indítványt teszi, hogy behajthatatlanság esetén ne a megbélyegző elzárás legyen a büntetés, hanem: közmunka. Vannak községek ahol az ilyen közmunkáért járó napszámdíjat utalják át a bíróság fejében. A szülők sokszor nem okai a gyermek elmaradásának, méltányosabb hát az ilyen büntetés. Az elzárást a renitentia és szembehelyezkedés eseteire kívánja csak korlátozni.

A közgyűlés megmarad az eredeti javaslat mellett. Kocsán Károly az

utolsó felszóaló. Terjedelmes, lelkes beszédben mutat rá kulturföleányunk szükséges megtartására a nemzetek kulturaversenyében. És ebben a védelmi harcban, a nemzeti közöség érdekében nemcsak a tanítónak kell résztvenni, hanem minden arra képes magyar léleknek. Felveti azt a valóban beláthatatlan értékű eszmét, hogy az ilyen nemzetnevelő kérdésekben ne csak a tanítóiskola nyilatkozzék meg a naggyűléseken, hanem közigazgatási, bírói, orvosi, ügyvédi kar s általában mindazok is, akiknek működési köre érintkezik a pedagógiával. (Óriási, szinte tomboló lelkes éjjenzés és taps!)

Végül az előterjesztett javaslati határozatokhoz szól hozzá a gyakorlati politikus meglátásaival s azzal fejezi be beszédét, hogy boldogan viszi magával ennek a naggyűlésnek meleg emlékét, mely tartalmában, szintjében és lefolyásában is a legszébb magyar reményekre jogosít.

Siskovits Lajos pénztári jelentése után Petres János indítványát tárgyalta a gyűlés s annak szellemében egyhangú határozattal kimondta, hogy a hadipótlékok ellenségeskedés nélküli megszerzése céljából a jövőben közvetlenül a kultuszminiszter kérendő meg a kiutalásokra, aki ily értelemben megkeresendő.

Herceg Mihály indítványában a tanítók továbbképző tanfolyamainak visszaállítását sürgeti az államtól, melyhez egyhangúan csatlakozik a gyűlés.

Tóth Tivadar garai lelkész a püspöki kar leányserkészet ellenes tilalma alapján kéri a közgyűlést, határozattal foglaljon állást a lánylevente ellen is! E fogadtatott.

Elnökölő Gonczlik Kálmán a kalocsai lelkigyakorlatokra hívja fel még a figyelmet, majd Szabovljevic Dusán üdvözlő levelének felolvasása után jegyzőkönyvi köszönetet mond a vezetőségnek, előadónak s az ülést a jelölőbizottság kiküldésével 5 percre felfüggeszti.

A Petres János csávolyi esp. plébános korelnöklete alatt megtartott jelölések alapján egyhangúlag a következő tisztséget választották meg:

Egyházi elnök dr. Gonczlik Kálmán. Világi Greiner Gyula. Titkár Szemző Antal. Jegyző Wittendorfer István és Szabó D. Béla. Pénztáros Siskovits Lajos. Ellenőrök Sterk Nándor, Pató Barna és Oszthheimer Ádám.

Az impozáns naggyűlés, melyen a tanítóiskola és már felsorolt vendégeken kívül a kerület plébánosai és lelkészkező papsága, továbbá Heckenschoffner Lázár polg. isk. igazgató, Zsigmond Gyula bajai, Koller Oszkár bácsalmási járási főszolgabírók, Husz István ál. tan. egyleti

titkár vettek részt — imával s a himnusszal zárult.

Délben bankett volt a szigeti vendéglőben.

Isten áldása kísérje a bajavidéki róm. kath. tanítóegylet minden működését.

A borfogyasztási adó eltörlése.

A legutóbbi években nagyon megnövekedett a magyar bortermelők helyzete, aminek jeleként az ország legtöbb részén még ma is pincékben vannak a borok. A külföldi szállítás, amely csak a nehezebb borokat érdekli, még mindig minime, az ország felvevő képessége a rossz kereseti viszonyok folytán csökken. A fogyasztási adóval túlterhelt bort nem tudja megfizetni a közönség. Bizonyára örömmel fogadják a termelők éppen ezért Pest vármegye törvényhatóságának határozati javaslatát, amely a bor fogyasztási adó eltörlését sürgeti.

Remélhetőleg ehhez a határozathoz más törvényhatóságok is hozzá fognak járulni, s méltányolják az óriási értéket, amit a szőlővel beültetett területek jelentenek a munkaalakalmat, amit a szőlőművelés a lakosságnak jelent. Nem szabad megengedni, hogy szőlőkultúránkat, amely ma négyszázezer kat. holdat foglal el, veszedelem érje, s követés-találjon az a példa, amelyet az ország több helyén szolgáltattak, amikor szőlővel beültetett területeket, ismét csak felszántottak, hogy ki térjenek a művelés költségei elől, amelyek nem állanak arányban az árákkal. Azokkal az árákkal, amelyekből a nagyobb rész az állam kincstárnak jut.

A megye Hivatalos Lapja.

Huszonnegyedik számát jelentette meg az Alföldy László vármegyei főlevéltáros szerkesztésében megjelenő Bács-Bodrog vármegyei Hivatalos Lapja.

A lap a hadiárva és hadirokkant gyermekeknek egyes intézeteknél való elhelyezése tárgyában 79.693/1927. IV. sz. népjóléti min. rendeletet, illetve pályázati hirdetményt közli teljes szövegében. Közvetlenül továbbá a bácsalmási kir. járásbírói épület és fogház tatarozására kiírt versenytárgyalási, s az erdőéri és vadéri szakvizsgákra illetve tanfolyamra vonatkozó földművelésügyi miniszteri hirdetményt.

Végül a bátmonostori és csikériai vadászati jog árveréses bérbeadására vonatkozó hirdetményekkel végződik a lap.

Lábtörő lovaglás.

A kisszállási uradalom r. t. igazgatója Korondy N. lovaglás közben oly szerencsétlenül bukott le hirtelen megvadult lováról, hogy mindkét lába eltörtött. Autón Budapestre szállították.

Hangverseny a Nemzetiben.

Ma, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel kedves hangversenyt ad növendékeivel Grauaug Antónia okl. tanárnő. A szegénysorsu gyermekek zenei kiképzésére rendezett jótékony célú bemutatkozás műsorán: Händl, Haydn, Mozart, Ole Olsen művei szerepelnek.

A városszerte érdeklődéssel várt hangverseny olesó jegyei Kollár A. és ifj. Wagner Antal könyvkereskedésében szerezhetők be. Aki csak teheti, az ne mulassa el a tehetségmentésnek ezt az ideális alkalmát.

Galamblovó verseny Pécsen.

O sz. élválamblovó versenyt rendez július 9. és 10. éni az Alsó-dunántúli galamb és céllövő egyesület. E versenyben nemcsak az országos és külföldi lövők vehetnek részt, hanem külön versenyszámok lesznek oly lövők részére is — nagyobb és értékes tiszteletdíjakkal — kik még versenyeken nem szerepeltek, tehát kezdő lövők részére van biztosítva a lehetőség arra, hogy ki-mutassák a lövészetben való jártasságukat. Akár kezdő valaki, akár nem, a versenyben való részvételt nem kell előzetesen bejelenteni, csupán a versenynapokon reggel, vagy délután.

Vidékiek részére szobát lehet biztosítani az egyesület igazgatóságánál Pécs, Ferenc József ut. 1.

A nemzetközi bajnokok részéről már többen jelentkeztek. Ausztria, Csehszlovákia és Magyarország bajnokai Pécsen fognak találkozni, hogy revancheot vegyenek az országos bajnokainktól. A kilenc versenyszámban 27 értékes tiszteletdíj kerül kiosztásra minden számban a legjobb három lövőnek. Meghívó előmutatása nem szükséges, ha azonban bárki is erre számot tart, az igazgatóság rendelkezésére fog állani. A verseny műsorát közöljük.

Gazdát cserélt a mélykúti gyógyszerész.

Mélykútról jelenti tudósítónk: Gussman József mélykúti gyógyszerész eladta patikáját 360 millióért (28.800 P.) Az új tulajdonos Cihlár Károly kalocsai gyógyszerész. Mint halljuk, Gussman gyógyszerész nem válik meg teljesen a gyógyszerészettől, amennyiben Budapesten egyik gyógyszervegyészeti gyár igazgatója lesz.

HIREK.

A hét programja.

Június 24 én, pénteken délután 5 órakor a józsefvárosi ovoda ünnepélye.

Június 24 től július 2 ig naponként délután 6 órakor ünnepélyes litánia a kiscsávói plébánia templomban.

Június 26 án vasárnap Jézus Szive buszu a kiscsávói plébánia templomban.

Június 26-án, vasárnap délután fél 6 órakor a Bajai Turul SE és a Pécsi Vasutas Sport Klub kerületi bajnoki döntő football-mérkőzése.

Június 29 én, szerdán délután a Katolikus Legényegyesület új székházának szentelési ünnepe.

— **Órat találtak.** Vadász Antal ma jelentette szerkesztőségünkben, hogy egy órat talált. Igazolt tulajdonosa lakásán: Pokornyi János utca 13. sz. alatt bármikor átveheti.

— **Pénz és rikkancsigazolvány.** A gabonapiacra nagyobb pénzmennyiség, ezenkívül egy rikkancsigazolvány elveszett. A rendőrkapitányság kéri a megtalálókat, hogy azokat a rendőrséghez szolgáltatassák be.

Állami gépjárművezetői tanfolyam. A m. kir. techn. és anyagvizsgáló intézet keretében július hó 11 én este fél 7 órakor nyílik meg a soffőr tanfolyam. Beiratás július 1 én d. e. 10—12 óráig az igazgatósági irodában, (Budapest, VIII. Józsefkörút 61) hol az igazgatóság részletes tájékoztatót is ad.

— **Recska Ilona** okl. zenetanárnő államilag engedélyezett zenekiskolájában a beiratások 1927/28 tanévre megkezdődtek. Jelentkezni lehet zongora, hegedű tanszakra. A tanítás egész napon át tart.

— **Egy kétszáz ezer dolláros ékszer története.** Egy magyar származású nemzetközi csempésznőt tartóztatott le az amerikai rendőrség, a montreal-detroiti vasutvonalon. A párisi rendőrség bizalmasan értesítette a kanadai hatóságokat, hogy egy Kántorné nevű nő hajón Saint Johns felé utazik s kétszáz ezer dollár értékű csempésztett ékszer van nála. A kanadai nyomozó hatóság ügynöke már a rakodóparaton várta Kántornét és egész kanadai tartózkodása alatt minden lépését figyelemmel kísérte. Kántorné jegyet váltott a Detroitba induló vonatra, a kanadai rendőrség ekkor értesítette az Egyesült Államok rendőrségét, úgy, hogy P. H. Gardiner detektív már várta a határon Kántornét. Megmozdítása alkalmával kétszáz ezer dollár értékű gyémántot találtak Kántorné ruhája alá rejtve. Az ékköveket be akarta csempésznizni az Egyesült Államokba. A motozás után letartóztatták.

— **Bélre-nyeség,** gyomor és bélhurut, a vastagbélfal kezdődő megbetegedése, vakbélgyulladásra való hajlamosság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan

és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a bél-működést kitűnően szabályozza. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Zenemű ujdonságok.** Prof.—Harmath: Doktor Maya és a Himalaya, 2:40 P. Zerkovitz—Szilágyi: A legkisebbik Horváth lány. Operett két felzetben, 8:00 P. Ej Uhnyem: Vogai hajóvontatók dala. Magyar szöveggel, 1:00 P. Braziliában. Zenéjét Benatzky, szövegét Harmath írta, 2:10 P. Megrendelhető eredeti kiadói árban az Uj Élet RT. könyv- és papírkereskedésében.

— **Vásárok.** 23. Csütörtök: Bodvaszilás, Dömsöd (kirakó), Gindlics-lád, Hotobágy, Kisbér, Keszthely, Sajóskál, Süttő.

24. Péntek: Bánokszentgyörgy, Barcs Igal, Körmen, Komádi, Mozs-gó, Visegrád (cs. kirakó), Zalaszentgrót, Zákány.

25. Szombat: Battonya (állat), Mindszent (állat).

26. Vasárnap: Battonya (kirakó), Jászládány, Kádorozsma, Kisujszálás, Mindszent (kirakó), Nagykőrös.

27. Hétfő: Csége, Dunapataj (állat), Erdőcsokonya, Felsővadász, Hbűször-mény, Karád, Káloz, Kiskomárom, Komárom, Kőrösladány, Mándok, Nagyberki, Nova, Ozora, Pásztó (állat), Ráckozár, Rum, Sajószentpéter, Sárosd, Szabadkírály, Szekszárd, Tállya, Vajszló, Vác.

28. Kedd: Ajka, Dunapataj (kirakó), Gesztely, Kölesd, Nagyarsány, Pásztó (kirakó), Nemesbát, Vép.

29. Szerda: Hígyész, Tápósztele.

Közigazgatás.

Burgonyatermelési kísérletek eredményei

Hazánkban a burgonya termésát lagok a külföldi termésátlagokhoz viszonyítva rendkívül alacsonyak, aminek főformán egyedüli oka az, hogy amíg a külföldön dús trágáznak a burgonya elő, addig hazánkban sehogyse, holott kevés növény van, amely a jó trágyaerővel levő földet jobban meghálálja, mint a burgonya. Ideiktatunk azért néhány adatot, amelyek bizonyítják, hogy jól trágázott földben a burgonya háromszor, négyszer olyan nagy termést ad, mint a trágázatlan földön. A mi burgonyatermésünk országos átlagban 100 holdon aluli kisgazdaságokban 40, a 100 holdon felüli gazdaságokban 47 q ában állapított meg 1926 ban, ezzel szemben a berzencei uradalom „Ella” burgonyával kísérletezett olyképpen, hogy a kat. holdanként 150 q. istállótrágával trágázott területnek az egyik részén műtrágyát alkalmazott, a másik része pedig műtrágyázatlan maradt.

A műtrágyázatlan termés eredménye volt kat. holdanként 110 p burgonya. Az országos átlagban elértnél

mennyivel nagyobb termést ad. A terület másik részén kat holdanként 100 kg kálitrágyát adtak, ami a termés eredményét 135.5 q ára emelte, tehát 25.5 q ával adott többet. Azon terület pedig, amely a 100 kg. kálin kivül 200 kg. szuperfoszfátot és 60 kg. csillalótromot is kapott, 161.5 q termést adott, tehát 51.5 q ával többet, mint a műtrágyázatlan terület. Abonyban egy másik kísérlet alkalmával a burgonya szintén friss istállótrágyát kapott, s míg a műtrágyázatlanul hagyott területen 82 q termést, addig a 150 kg. szuperfoszfáttal és 50 kg. kálitrágyával trágázott területen a termés 120 q volt; tehát 38 q-ával több. Az alkalmazott műtrágyamennyiség értékét 675 q burgonyaterméstöbblet fedezte. A csepregi gazdaságban „Wolmann” burgonyával kísérleteztek, ahol a termés középkötött műtrágyázatlan talajon 100 q volt, szuperfoszfáttal és kálival műtrágyázott területen pedig 130 q, vagyis 30 q ával több. Ezen néhány adatból is látható tehát, hogy nálunk is lehet olyan nagy burgonyaterméseket elérni, mint pl. Németországban, csak éppen a talaj jobb trágázásáról kell gondoskodni.

Kovácsy Béla
ny. akad. igazgató.

SPORT.

Uj Testező Egyesület

Tegnap, 21 én este tartotta alakuló gyűlését a Jánoshalmi Testező Egyesület. Elnöke lett Zimbó László gyógyszerész, alelnök Dr. Klein Ármán orvos, jegyző Csider Károly. Diszelnök Ötrész Ilés állat-orvos.

Az új egyesület mindenféle mellék szempontok kizárására pusztán a sportra való nevelés célját szolgálja. Alapszabályait azonnal felterjesztette a Belügyminiszteriumba. Alapító tagsági díjakból már 200 P gyűlt össze. Ebben a nagyközösgben igazán szükség volt az egyesület megalakítására. Remélhető most már, hogy az elhanyagolt levente sport is újra éled. Itt volna a legfőbb ideje!

Dr. M.

(-) URANIA MOZGÓ (-)

1927. június hó 25 én, szombaton este 6 és fél 9 órakor.

Nell Gwyn

Öfelsége primadonnája.

Regényes történet 9 felvonásban. Főszereplő: Dorothy Gish. Ezt megelőzi:

En meg az omegám.

Életem, szerelmem, szenvedéseim és az óram tört. 6 felvonásban.

Híradó. — Fősz. Binbonió Binbanbardo. — Híradó.

1927. június 26-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és fél 9 órakor

Farsangi mámor

(A karnevál hercege.) Szerelmi történet 7 felvonásban. Fősz. Harry Liedke.

Ezt megelőzi: Villámlovas cowboy regény 7 fivonásban.

Híradó. — Főszerepbe. Ken Maynard. — Híradó.

x **Réjzéta** érzett hiányt fog a Singer Varrógép r.t. a közeli napokban újból megnyíló Bókülete kielégíteni. Az ujonnan megnyíló Singer fióküzlet Baján, Erzsébet királyné utca 10. szám alatt létesül, ahol ezentúl újból kaphatók lesznek a sokáig nélkülözött Singer varrógépek, Singer alkatrészek, Singer tűk, Singer fonál, Singer olaj stb.

Laptulajdonos: Uj Elet nyemda r. t.
Felelős kiadó: Moravosok Gyűző.
Kiadóhivatal kezelője: Goldberger József.

Spaletás ablakok

üvegezve teljesen felszerelve eladóak
Manhold Petőfi-ucca

Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Ifj. Scheidl Károly könyvkötészetét megvettem és azt ugyanazon helyiségben folytatom.

Munkám elsőrendű kiviteléről biztosítom, kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Tisztelettel
Hinterszer János
könyvkötő.

Tőkeerős társat vagy finanszírozót keresek

meglevő kereskedelmi-iparvállalatom részletes tájékoztatójának nagyobb fejlesztésére. Szükséges tőke 10—15.000 pengő. A tőke biztosítva lesz. Garantiált évi haszon 50 százalék. Ajánlatokat „Érdemes vele foglalkozni” jelige alatt a lap kiadóhivatala továbbítja.

PÉCSKAI VILMOS volt m. kir. áll. rendőrségi detektív

magánkutató irodája.

Baja, Cifrusz Ferenc utca 9.
Diszkrétan nyomoz, megfigyel, informál.

Összeköttes: Budapest, Bécs, Berlin, Prága, Amerika. Levélbeni meg-hívásra házhoz megy.

B és Bodrog vm. közig. bizottságától.

664/kbiz. 1927.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur folyó évi május hó 10 én 7091/VI. 1927. szám alatt kelt rendeletével Deutsch Imre vállalkozó budapesti lakos kérelmére állami közút építéséhez szükséges kőanyag szállítására tervezett és a Rosenberg Mátyás és társai tulajdonát képező óalmási gazdasági vasutból kiágazó kitérő vágány céljait szolgáló és a bácsalmási 318 telekjegyzőkönyvi 13587 hrsz. 4540 kat. helyszínelési számú ingatlanból szükséges 80 négyzetméter részére a kisajátítási jogot az 1881 évi XLI. t. c. 1 §. 1. pontja alapján engedélyezte.

Egyben arra az esetre, ha az idézett törvény 32 §-ának 2. bekezdésében említett feltételek egyike vagy másikika előállana a szóban levő ingatlan részére a kisajátítási eljárást a hiv. törvény 33 §-a alapján elrendelte és felhívta a bizottságot, hogy kisajátítási eljárásnak az idézett törvény 33-40 §-aiban foglalt rendelkezéseket tegye meg.

Határozat:

Az 1881. évi XLI. t. c. 33. és köv. §§-ai úgy a fenthivatkozott és a már előbb e tárgyban kiadott 96124/VI. 1926. K. IM. számú rendeletek alapján a kisajátítási eljárás foganatosítására hivatott bizottságot Scherer Rezső vm. főjegyző elnöklete alatt dr. Poór Béla és Szutrély Lipót bizottsági és törvényhatósági bizottsági tagokból és Schick Ernő vm. II. főjegyző mint a bizottságjegyzőjéből megalakítjuk és nevezeteket az eljárás foganatosítására kiküldjük, egyben a bizottsági eljárás megkezdésének határidejétől 1927. évi augusztus hó 9 ik (kedd) napja d. e. 9 óráját tűzzük ki; az összefoglaló helyét pedig Bácsalmás község tanácstermét jelöljük ki.

Miről az egyidejűleg kibocsátott hirdetmény 1-1 példányá kapcsán Scherer Rezső vm. főjegyző, dr. Poór Béla és Szutrély Lipót bizottsági és th. bizottsági tagokat, így Schick Ernő vm. II. főjegyző mihez tartás végett, továbbá a vármegye alispánját az itt mellékelt hirdetménynek a Budapesti Közlönyben egy ízben és a Bajai Ujság című helyi lapban 3 ízben leendő közzététele és a hirdetési díjaknak Deutsch Imre vállalkozó, budapesti lakos terhére leendő előlegezése végett, végül a kisajátítást kérelmező Deutsch Imre vállalkozó budapesti (VIII., Tisza Kálmán tér 7. sz.) lakost azzal értesítjük, hogy a kisajátítási eljárás megfelelő képviselteséről gondoskodjék.

Egyben az idézett t. c. 34. §-a értelmében a vonatkozó kisajátítási terv és összeírás egy példányát, valamint az egyidejűleg kibocsátott hirdetmény 5 példányát oly felhívással adjuk ki Bácsalmás község előjáróságának, hogy a kisajátítási tervet és összeírást a bizottsági eljárást megelőzőleg vagyis 1927. évi június

hó 27 től július hó 11 ig bezárólag 15 napi közzemlére tegye ki, hogy a kiadott hirdetményt függessze ki és hogy annak tartalmát, nevezetesen az eljárás tárgyát s helyét és határidejét a helyi szokásoknak megfelelően tegye közzhírré.

Meghagyjuk végül Bácsalmás község előjáróságának, hogy a kisajátítási terv és összeírás közzemlére kitételének, úgy a hirdetmény kifüggesztésének és közzhírrétételének megtörténésétől a kitételi határidő utolsó napján szabályszerű hivatalos bizonyítványt állítson ki és azt a tárgyalás megkezdésekor a tárgyalás elnökének adja át.

Kelt Baján, Bács Bodrog vm. közig. bizottságának 1927. évi június 8-án tartott rendes havi ülésében.

Balku Gyula s. k.
főispán,
mint a kbiz. elnöke.

Bács Bodrog vm. közig. bizottságától.

664—1927. kbiz.

Hirdemény.

Bács Bodrog vm. közig. bizottsága ezennel közzhírré teszi, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur Deutsch Imre vállalkozó budapesti lakos kérelmére folytatán Bácsalmás község határában a Rosenberg Mátyás és társai tulajdonát képező óalmási gazdasági vasutból kiágazólag tervezett kitérő vágány céljaira szükséges területre a bácsalmási 318 telekjegyzőkönyvi 13587. hrsz. és 4540. kat. helyszínelési számú földterületből 80 ölnyi részre 96124/VI. 1926. és 70916/VI. 1926. számú rendeletével a kisajátítási eljárást elrendelte és felhívta a vármegye közig. bizottságát, hogy a kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 33. 34. §-ai értelmében tartsa meg.

A kitérő vágány céljaira szükséges ezen terület rész a kisajátítási terv és összeírás szerint kiskoru Evin Mihály és Mária (gyámjuk Evin Mihály bácsalmási lakos) bácsalmási lakosok ingatlanából lesz kisajátítandó.

A kisajátítási eljárás foganatosítására az 1881. évi XLI. t. c. rendelkezési értelmében kiküldött bizottság a helyszíni tárgyalást Bácsalmás község háza tanácstermében 1927. évi augusztus hó 9 ik (kedd) napja d. e. 9 órakor fogja megtartani.

Miről a kisajátítást szenvedő érdekelték és Bács-Bodrog vm. árvaszéket oly figyelmeztetéssel értesítjük, hogy a kisajátítási terv és összeírás Bácsalmás község házában a hivatalos órák alatt 1927. évi június hó 27 től július hó 11-ig bezárólag terjedő 15 napon át közzemlére kitétik és hogy a tárgyalásnál jogában áll a tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnek a felajánlott ár ellen felszólalni és kifogásait jegyzőkönyvbe vetetni.

Ennek elmulasztása azon jogi következménnyel jár, hogy a nem nyilatkozóra nézve a kihirdetéssel a

kisajátítási terv megállapítottak és általa elfogadottak tekintetik.

A megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

A kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha az érde-

keltek közül senki sem jelen meg.

Kelt Baján, Bács-Bodrog vm. közig. bizottságának 1927. évi június hó 8-án tartott rendes havi ülésében.

Balku Gyula s. k.
főispán
mint a kbiz. elnöke.

Angol, német, amerikai

MOTORKERÉKPÁROK,

kerékpárok, varrógépek,
kötőgépek, írógépek,
szakszerű beszerzése

Fränkel és Horváth-nál.

Baja, Budapesti ut 15. szám.

Huscsomagolópapír

hentesek és mészárosok részére, kapható az
UJ ÉLET NYOMDA R. T. PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.
10 kg. vételnél árkedvezmény.

Telefon: 288. Híva telefonon szükség esetén. Telefon: 288.

Már tudja mindenki,

hogy Baján a belvárosi plébániával szemben, Maynald utca 2. szám alatt, Mészáros Pál „Gondviselés” című

ujtemetkezési vállalat

legolcsóbban és legszélesebben temet.

Aki pénzt akar megtakarítani, bizalommal keresse fel, szükség esetén. — Kedvező fizetési feltételek, nagyválaszték. — Elvállal egyszerű és dísztemetéseket, exhumálásokat, halottak szállítását bárhova. — Nagy választék élővirágokból és műkoszorúkból.

Miért olcsó? — Mert saját készítmény!

Ajánlja bizalommal szükség esetén.

Személyesen győződjön meg arról,

hogy cipőruházamban ugyan olyan árakban vásárolhat vagy mérték szerint megrendelheti cipőszükségletét

pengő heti részletfizetés mellett,

mint bárhol másutt készpénzért. RAKTÁRON tartok kizárólag saját készítményt, elsőrangú anyagból készült férfi, női- és gyermekcipőt. CIPŐJAVÍTÁSAIT saját műhelyemben gyorsan és pontosan elkészíttetem, olcsóbban mint bárhol. — Evi bérletben 100 pengőért készítek 4 pár férfi vagy női cipőt, 2 pár fejelést talpalással és 2 pár fültalpat sarokkal.

Pengő

Bőr és Cipőversenyárúház Baja,

Kossuth Lajos-utca II. szám.

Tulajdonos: KRAUSZ LAJOS.